

РЕШЕНИЕ

№ 7961

гр. София, 26.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 15 състав, в публично заседание на 03.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **10217** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 59, ал. 7а от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО). Делото е образувано по предявен осъдителен иск от УМБАЛ „Света Екатерина“ ЕАД, [населено място], ЕИК[ЕИК], представлявана от изпълнителния директор проф. Д. П., дмн, чрез пълномощник гл. юрисконсулт Б., против Националната здравноосигурителна каса, за заплащане на сумата 31 056.58 евро (60 741.40 лв.), представляваща стойността на извършена, но незаплатена болнична медицинска помощ по клинични пътеки за 30 броя истории на заболяване (ИЗ) и стойността на вложени лекарствени продукти за 11 броя ИЗ, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане, както и разноските по делото.

Ищецът твърди, че като изпълнител на медицинска помощ е страна по договор с НЗОК за оказване на болнична помощ по клинични пътеки, извършване на амбулаторни и клинични процедури № 22-2477/03.11.2023 г., ведно с Приложение № 1 „Списък на специалистите, оказващи медицинска помощ по КП“, и Приложение № 2 „Стойност на дейностите, медицинските изделия и лекарствените продукти за лечение на злокачествени заболявания в

условията на болнична медицинска помощ“. По силата на договора болницата се задължавала да оказва на здравноосигурени лица болнична медицинска помощ по съответни клинични пътеки, амбулаторни процедури и клинични процедури от Приложения № 17, № 18 и № 19 на НРД за МД за 2023–2025 г. Въз основа на Заповед № РД-25-376/25.07.2025 г. на управителя на НЗОК била извършена проверка на лечебното заведение по изпълнение на договора за оказване на болнична медицинска помощ. Проверката приключила с Протокол № РД-25-376-2/01.08.2025 г., с който КП по 30 броя истории на заболяване и вложените в 11 от тези ИЗ лекарствени продукти са предложени за незакупуване от РЗОК/НЗОК. Констатациите на проверяващите били, че по отношение на 11 броя ИЗ не били спазени изискванията на чл. 386, ал. 5 от НРД за МД за 2023–2025 г., а по отношение на 19 броя ИЗ не били спазени изискванията на чл. 381, ал. 1, т. 1 и чл. 395, ал. 1 от НРД за МД за 2023–2025 г. Лечебното заведение оспорило изводите за допуснати нарушения със становище вх. № 11-02-1535/08.08.2025 г. С писмо с изх. № 22-2477-61/02.09.2025 г. от СЗОК било уведомено, че възражението е разгледано от арбитражната комисия на заседание от 26.08.2025 г., като арбитражната комисия не е формирала решение по всички спорни точки. Санкциите съгласно протокола от проверката били на обща стойност 60 741.40 лв. Това е сумата, която не била заплатена на лечебното заведение за извършените дейности по 30 броя ИЗ и вложените лекарствени продукти в 11 броя ИЗ. По изложените съображения се прави искане съдът да осъди ответника да заплати 60 741.40 лв., представляващи цената на извършена и незаплатена болнична медицинска помощ по клинични пътеки за 30 броя ИЗ и цената на незаплатените вложени лекарствени продукти в 11 броя ИЗ. Конкретните истории на заболяване и имената на ЗОЛ са уточнени допълнително в рамките на производството. В съдебно заседание ищецът, редовно уведомен, се представлява от юрисконсулт Б., която моли съдът да уважи предявения иск. Претендира разноски.

Ответникът – НЗОК, чрез пълномощници гл. юрисконсулти Х. Т. и М. М., оспорва иска по основание. Не оспорва договорното правоотношение и обстоятелството, че описаната в протокола дейност/продукти не са платени, както и не оспорва стойността им. Твърди, че за НЗОК не е възникнало задължение за плащане, тъй като при проверка са установени правоизключващи факти, поради които дейността/продуктите са предложени за незаплащане. Правоизключващите възражения се систематизират в две групи:

1. при внезапна проверка 11 пациенти са установени като липсващи в отделението/на

територията на лечебното заведение, макар по данни в системата да са били с активен статус;

2. други 19 пациенти са били дехоспитализирани от лекар, който не е включен в Приложение № 1 към договора на лечебното заведение с НЗОК.

Ответникът не претендира разноски.

Административен съд София-град, след преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Между УМБАЛ „Света Екатерина“ ЕАД и НЗОК е сключен Договор № 22-2477/03.11.2023 г. на основание чл. 59, ал. 1 от ЗЗО, в съответствие с НРД за МД 2023–2025 г., както и Допълнително споразумение № 36/10.01.2025 г. към него и Допълнително споразумение № 48/03.11.2023 г. /л. 67–143/.

Със Заповед № РД-25-376/25.07.2025 г., издадена от управителя на НЗОК, на основание чл. 72, ал. 2 и ал. 5 ЗЗО във връзка с чл. 9, ал. 1 от Инструкция № РД-16-46/03.07.2023 г. за условията и реда за осъществяване на контрол по чл. 72, ал. 2 – ал. 8 ЗЗО, вр. глава двадесета и глава двадесет и първа на НРД № РД-НС-01-2/01.09.2023 г. за медицинските дейности между НЗОК и БЛС за 2023–2025 г., е наредено извършване на самостоятелна извънпланова тематична проверка на УМБАЛ „Света Екатерина“ ЕАД, със задача: контрол по изпълнение на договора на лечебното заведение за оказване на болнична медицинска помощ в съответствие с НРД за МД 2023–2025 г. Определен е срок за извършване на проверката – 26.07.2025 г., както и длъжностните лица, които да я осъществят. Заповедта е връчена на представител на болничното заведение на 26.07.2025 г. /л. 29/.

В изпълнение на заповедта е извършена проверка, резултатите от която са обективирани в Съвместен протокол за установяване на липси № РД-25-376-1/26.07.2025 г. и Протокол № РД-25-376-2/01.08.2025 г. От удостовереното в протоколите се установява следното:

На 26.07.2025 г. към 10:47 часа е осъществен внезапен контрол за наличие на пациенти в отделение „Медицинска онкология“ на УМБАЛ „Света Екатерина“ ЕАД. Съгласно справка от болничната информационна система (БИС) към този час в отделението са отчетени 11 пациенти с активен статус. В хода на проверката тези 11 пациенти не са открити в отделението и на

територията на лечебното заведение до приключване на проверката. Пациентите са индивидуализирани по ИЗ: 4211, 4213, 4215, 4216, 4217, 4221, 4220, 4240, 4234, 4222, 4242.

Малко по-късно, на същата дата в 11:37 часа, е осъществен контрол в отделение „Гастроентерология“ на УМБАЛ „Света Екатерина“ ЕАД. Според представения график от лечебното заведение за времето от 07:00 часа до 13:00 часа на 26.07.2025 г. на работа в отделението е следвало да бъде д-р И. А. Л. – лекар със специалност „Гастроентерология“, който не е открит и не се е явил по време на проверката. На място е установена на работното си място единствено д-р Д. В. Г. – лекар-ординатор в лечебното заведение, с график от 07:30 часа до 19:30 часа. Установено е, че 19 пациенти са дехоспитализирани на 26.07.2025 г., като според справката в системата това е направено от д-р И. Л.. По повод установеното отсъствие на д-р И. Л. изпълнителният директор на болницата е посочил писмено, че след като е изискал информация от началника на отделението, е бил уведомен, че д-р Л. не е бил в отделението на 26.07.2025 г. поради сериозен семеен проблем. Дехоспитализацията на тези 19 пациенти е осъществена от д-р Т. Д. с електронен подпис на д-р Л.. Д-р Т. Д. е лекар без специалност, невключен в Приложение № 1 към договора на лечебното заведение с РЗОК/НЗОК.

На база констатациите е направен извод, че с установените нарушения от страна на лечебното заведение не са спазени изискванията на чл. 386, ал. 5 от НРД за МД 2023–2025 г. /раздел I, т. 1–т. 11 от протокола/ и чл. 381, ал. 1, т. 1 и чл. 395, ал. 1 от НРД за МД 2023–2025 г. /раздел II, т. 1–т. 19 от протокола/. За установените общо 30 случая по клинични пътеки, както и вложените лекарствени продукти по някои от тях, за които не са спазени изискванията на НРД за МД 2023–2025 г., е предложено незакупуване от РЗОК/НЗОК.

Фактическите констатации по протокола по същество не са спорни между страните. Ищецът не е оспорил тези констатации и с подаването на исковата молба. Оспорват се последиците от установените факти и по-конкретно дали тези установявания са основание за изключване на задължението за плащане по договора.

Срещу изводите по протокола за допуснати нарушения до управителя на НЗОК е депозирано становище – възражение, с което са оспорени вменените нарушения по чл. 386, ал. 5 НРД /раздел I, т. 1–т. 11/ и по чл. 381, ал. 1, т. 1 и чл. 395, ал. 1 НРД /раздел II, т. 1–т. 19/ /л. 12–13/.

Възражението е разгледано на заседание на арбитражна комисия, създадена със Заповед № РД-09-160/19.08.2025 г. на директора на СЗОК. Заседанието е обективизирано в Протокол № 14/26.08.2025 г. /л. 8–11/. По отношение на нарушенията по чл. 386, ал. 5 НРД /раздел I, т. 1–т. 11/ възражението е прието за неоснователно, а относно нарушенията по чл. 381, ал. 1, т. 1 и чл. 395, ал. 1 НРД /раздел II, т. 1–т. 19/ комисията не е стигнала до решение, като е гласувано с три гласа „за“ и три гласа „против“.

По делото не се спори, че отчетената от лечебното заведение сума за извършена болнична медицинска помощ по клинични пътеки за 30 броя ИЗ и за вложените лекарствени продукти по 11 броя ИЗ е 31 056.58 евро (60 741.40 лв.). В тази връзка ответникът е представил извлечение от месечно известие до УМБАЛ „Света Екатерина“ ЕАД за м. юли 2025 г., съдържащо данни за отхвърлените за плащане 30 броя ИЗ /л. 48–54/, както и е налице уточнителна молба от ищеца с индивидуализация на ЗОЛ, КП, леглодни и вложени лекарствени продукти. Не е спорно, че процесните дейности/продукти са отчетени и не са заплатени. Не се спори, че д-р Т. Д. е лекар без специалност, невключен в съответно Приложение № 1 към договора на лечебното заведение с РЗОК/НЗОК.

Съдът намира, че твърдените причини за отсъствието на д-р Л. – внезапно възникнал семеен здравословен проблем на неговата съпруга – са неотнормими към предмета на спора. Съществено за изхода на делото е дали дехоспитализацията на пациентите е извършена от лекар, който не е включен в Приложение № 1 към договора на лечебното заведение с РЗОК/НЗОК.

Спорно между страните е единствено дали установените при проверката факти водят до незаплащане, т.е. дали са правоизключващи по отношение на задължението на НЗОК да заплати отчетените дейности/продукти.

При така установената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Искът е предявен на основание чл. 59, ал. 7а ЗЗО. Договорите между НЗОК/РЗОК и изпълнителите на медицинска помощ по чл. 45 ЗЗО са административни договори по смисъла на чл. 45а ЗЗО, а НРД за МД има задължителен характер по чл. 4а, ал. 1 ЗЗО. Поради това правата и задълженията на страните се определят от ЗЗО, НРД за МД 2023–2025 г., индивидуалния договор

и допълнителните споразумения към него.

Съгласно чл. 386, ал. 5 НРД за МД 2023–2025 г. НЗОК не заплаща КП/АПр/КПр, както и медицински изделия и лекарствени продукти на изпълнител на БМП, когато при внезапен контрол се констатира отсъствие на пациента и/или регламентирана, но неизвършена и недокументирана задължителна процедура към момента на проверката по време на хоспитализация. Аналогична уредба се съдържа и в индивидуалния договор (чл. 49, ал. 5), като договорната клауза възпроизвежда нормативното правило. От установеното по делото следва, че при внезапния контрол са констатирани пациенти с активен статус в БИС, които фактически не са били налични в отделението/на територията на лечебното заведение към момента на проверката. Това попада в хипотезата на чл. 386, ал. 5 НРД и договорната клауза, поради което за НЗОК не възниква задължение за заплащане на съответните случаи и относимите към тях разходи. В тази част исковата претенция е неоснователна. (В този смисъл – Решение № 1143/31.01.2024 г. по адм. д. № 4997/2023 г. на ВАС.)

Съгласно чл. 381, ал. 1, т. 1 НРД за МД 2023–2025 г. НЗОК заплаща КП при условие отчетената КП да е извършена от специалисти, посочени в Приложение № 1 към договора. Съгласно чл. 395, ал. 1 НРД не се допуска заплащане на дейност за оказване на болнична медицинска помощ, извършена от лекар, който не е посочен в Приложение № 1 като специалист на основен трудов договор, освен в изрично посочените изключения по чл. 290, ал. 2 и чл. 291 НРД. По делото е установено, че процесните 19 дехоспитализации са извършени от лекар, който не е включен в съответно Приложение № 1 към договора на лечебното заведение.

Доводите, че титулярът е отсъствал по обективни причини, не променят приложението на императивната норма на чл. 395, ал. 1 НРД, доколкото НРД не предвижда освобождаване от последицата „незаплащане“ извън лимитативно посочените изключения. В този смисъл е и практиката на ВАС относно идентична по съдържание норма (Решение № 5382/03.06.2022 г. по адм. д. № 275/2022 г., VI отд.).

Предвид изложеното, за процесните 30 случая (вкл. вложените лекарствени продукти за 11 от тях) са налице нормативно и договорно предвидени основания, при които НЗОК не дължи заплащане. Поради това искът за главницата 31 056.58 евро (60 741.40 лв.), както и акцесорната претенция за

законна лихва, следва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

Ответникът не претендира разноски, поради което разноските следва да останат в тежест на страните така, както са направени.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от УМБАЛ „Света Екатерина“ ЕАД, [населено място], ЕИК[ЕИК], представлявана от изпълнителния директор проф. Д. П., дмн, срещу Националната здравноосигурителна каса осъдителен иск за заплащане на сумата 31 056.58 евро (60 741.40 лв.), представляваща стойността на извършена, но незаплатена болнична медицинска помощ по клинични пътеки за 30 броя истории на заболяване и стойността на вложени лекарствени продукти за 11 броя истории на заболяване, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република Б..